

Tradycje

Historia WKU w Bydgoszczy rozpoczęła się wraz z powstaniem Powiatowej Komendy Uzuppełnień (PKU) w Bydgoszczy utworzonej w wyniku przeprowadzonej reorganizacji Sił Zbrojnych, która to przewidywała sformowanie na terenie całego kraju 103 PKU. Powiatowe komendy uzupełnień zostały podzielone na dwie kategorie: zwyczajne i dyspozycyjne.

Na mocy ■ci■le tajnego rozkazu wydanego w Grudzi■dzu Dowództwo Okr■gu Korpusu VIII Toru■ Ldz. 9500/1Org. z dnia 30 listopada 1921 roku w punkcie 11 dotycz■cym reorganizacji instytucji poborowych powo■ywa■o 9 PKU w tym PKU Bydgoszcz, jako PKU zwyczajne obejmuj■ce swym zasi■giem dzia■ania dwa powiaty: Bydgoszcz i Wyrzysk. Miejsce postoju PKU okre■lono w Bydgoszczy. Zadanie, jakie zosta■o okre■lone dla PKU to uzupe■nianie 61 pu■ku piechoty stacjonuj■cego równie■ w Bydgoszczy.

Pierwsz■ siedzib■ PKU Bydgoszcz by■ budynek wydzielony z kompleksu koszarowego przy ul. Gda■skiej 145. Zmiana dyslokacji PKU Bydgoszcz mia■a miejsce prawdopodobnie w latach 1924-1925, wówczas to przeniesiono siedzib■ do budynku przy ul. Bema 9.

Pierwszym komendantem PKU, którego nazwisko znamy by■ w latach (1923-1925) - pp■k W■adys■aw Liber, kolejnymi byli: mjr Emilian Piasecki w latach 1926-1936 oraz mjr Roman Gutkowski w latach 1937-1939.

Naczelnym zadaniem PKU, jako organu wykonawczego s■u■by uzupe■nieniowej, by■o administrowanie rezerwami osobowymi i przygotowanie mobilizacyjne rezerw. Uzupe■nienie Si■ Zbrojnych PKU przeprowadza■y przy wspó■pracy z w■adzami administracji ogólnej. Wewn■trzna organizacja Powiatowych Komend uzupe■nie■ obejmowa■a 4 referaty: administracji rezerw osobowych, poborowy, inwalidzki i kancelari■.

Konsekwencj■ nowego podzia■u administracyjnego, dokonanego w 1938 roku, by■a reorganizacja PKU przeprowadzona w kwietniu 1939 roku. W wyniku wprowadzonych zmian PKU zmieni■y nazw■ na Komendy Rejonu Uzuppełnie■ (KRU) z zasi■giem terytorialnym i organizacj■ tak■ sam■ jak PKU.

W dniu 23 sierpnia 1939 roku w Wojsku Polskim ogłoszono stan pogotowia i rozwinięto mobilizację niejawną. Komenda Rejonu Uzuppełnień Bydgoszcz otrzymała zadanie zmobilizowania kolejno wszystkich jednostek tzw. ostony zachodniej. W fazie mobilizacji alarmowej 62 Pu■k Piechoty wchodzący w skład 15 Dywizji Piechoty w Bydgoszczy został zmobilizowany w dniach 24-28.08.1939 r. Sprawnie i bez żadnych trudności przeprowadzona została również mobilizacja w zakresie tzw. pomocniczym – m.in. dla kompanii cyklistów i łączników.

Dnia 5 września 1939 r. Bydgoszcz została zajęta przez wojska Wermachtu. Prawdopodobnym jest, że zgodnie z obowiązującymi dyrektywami w Wojsku Polskim, dokumenty oraz zasoby ewidencyjne KRU zostały zniszczone przez personel instytucji przed wkroczeniem wojsk agresora.

Po ponad pięciu latach hitlerowskiej okupacji z dniem 26 stycznia 1945 roku grupa organizacyjna pod dowództwem mjr dr Jana Demkova przystąpiła do formowania Rejonowej Komendy Uzuppełnień w Bydgoszczy. Podstawę formowania stanowił Rozkaz Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego Nr 10/org. z dnia 20 stycznia 1945 roku. Swym zasięgiem RKU obejmowała: miasto Bydgoszcz oraz powiaty: bydgoski, sępoleński, szubiński, wyrzyski i chodzieski. Organizacyjnie RKU podlegała bezpośrednio Szefostwu Mobilizacji i Uzuppełnień Wojska Polskiego. Podległość ta uległa zmianie po sformowaniu w kwietniu 1945 roku Pomorskiego Okręgu Wojskowego – DOW II.

W sierpniu 1945 roku na mocy rozkazu Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego zapoczątkowano tworzenie jednolitej sieci RKU na całym terytorium Polski, łącznie z ziemiami Zachodnimi i Północnymi. W miejsce RKU Bydgoszcz sformowano dwie RKU: Rejonową Komendę Uzuppełnień Bydgoszcz - Miasto (kategorii II) i Rejonową Komendę Uzuppełnień Bydgoszcz - Powiat (kategorii III). Siedziba obu komend mieściła się w jednym budynku przy ul. Dworcowej 9.

Lata pięćdziesiąte i sześćdziesiąte charakteryzowały się dużymi zmianami m.in. przeprowadzona redukcja Sił Zbrojnych, brak było stabilizacji w obsadach już wtedy Wojskowych Komend Rejonowych (WKR). Liczne przesunięcia oficerów z jednostek liniowych do służby w administracji wojskowej miały wpływ na jakość wykonywanych zadań. W okresie tym zmianie uległa dyslokacja, najpierw z ul. Dworcowej 9 do budynku przy ul. Leśnej 11 (budynku, gdzie przed wojną mieściła się PKU i KRU Bydgoszcz), a następnie (15 lutego 1957 roku) do budynku przy ul. Szubińskiej 1, który jest siedzibą komendy po dzień dzisiejszy. Okres ten to czas wyężonej pracy, formowania się zrębów administracji wojskowej, doskonalenia w działalności mobilizacyjnej oraz pokojowego uzuppełnienia wojsk, to również okres wypracowywania rozwiązań zmierzających do ciągłego doskonalenia współpracy z organami i instytucjami administracji państwowej oraz zakładami pracy.

W 1964 roku rozpoczęto stopniowe wprowadzanie nowego systemu obrony terytorium kraju w skład, którego miały wejść terenowe sztaby wojskowe na szczeblu wojewódzkim i powiatowym. Bazę do ich utworzenia stanowiła istniejąca sieć Wojewódzkich Komend Wojskowych i Wojskowych Komend Rejonowych. Zapoczątkowany został proces powstawania wojewódzkich, powiatowych i miejskich sztabów wojskowych. I tak w lutym 1965 roku został powołany i sformowany Powiatowy Sztab Wojskowy Bydgoszcz. W jego skład włączono m.in.: Wojskową Komendę Rejonową Bydgoszcz - Powiat. Po upływie roku sformowany został Miejski Sztab Wojskowy Bydgoszcz w skład, którego weszła Wojskowa Komenda Rejonowa Bydgoszcz - Miasto.

Działania sztabów wojskowych obejmowały zagadnienia powszechnej samoobrony ludności oraz przygotowania władz administracyjnych i zakładów pracy do obrony terytorialnej.

W 1975 roku wprowadzony został nowy podział administracyjny kraju, a wraz z nim w miejsce powiatowych sztabów wojskowych powołane zostały Wojskowe Komendy Uzuppełnień (WKU) - nazwa ta obowiązuje po dzień dzisiejszy. Istotą zmiany było przywrócenie WKU roli i zadania podstawowego terenowego organu administracji wojskowej w dziedzinie mobilizacyjno - uzuppełnieniowej. Problematykę dotyczącą obrony cywilnej i terytorialnej przekazano powołanym przy urzędach wojewódzkich i miejskich - wojewódzkim i miejskim inspektorom obrony cywilnej.

Od końca lat osiemdziesiątych zmiany ustrojowe zachodzące w kraju nie ominęły administracji wojskowej. Reorganizacja administracji państwowej i samorządowej, zmiana zasięgu działania WKU, restrukturyzacja Sił Zbrojnych, a co się z tym wiąże zmiany w etacie WKU - praktycznie „ucywilnienie” instytucji, zmiany przepisów regulujących problematykę powszechnego obowiązku obrony to tylko niektóre z przedsięwzięć, w wyniku których do wykonania przed stanem osobowym WKU stawiano kolejne wyzwania, zadania, którym ambitnie z dużym zaangażowaniem kadry zawodowej oraz pracowników cywilnych wojska należało sprostać.

Rozpoczęty w 2009 roku proces profesjonalizacji Sił Zbrojnych spowodował w WKU zmiany organizacyjne (w miejsce Wydziału Poboru i Uzuppełnień powołano Wydział Rekrutacji) oraz zasadniczo zmienił problematykę realizowanych zadań, zwłaszcza w zakresie pokojowego uzuppełniania jednostek wojskowych.